

ΟΔΗΓΙΑ 2002/13/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 5ης Μαρτίου 2002

για την τροποποίηση της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις περιθωρίου φερεγγυότητας για τις επιχειρήσεις ασφάλισης ζημιών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2 και το άρθρο 55,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας στις 3 και 4 Ιουνίου 1999 και της Λισαβόνας στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, αναγνωρίζει τη σημασία του περιθωρίου φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων για την προστασία των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων στην ενιαία αγορά, επιβάλλοντας στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κεφαλαιακές απαιτήσεις ανάλογες με τη φύση των αναλφιδέντων κινδύνων.
- (2) Η πρώτη οδηγία 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1973, περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφάλισης εκτός της ασφάλισης ζωής και την άσκηση αυτής ⁽⁴⁾, επιβάλλει στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να σχηματίζουν περιθώρια φερεγγυότητας.
- (3) Η υποχρέωση που επιβάλλει στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να σχηματίζουν, εκτός από τα τεχνικά αποθεματικά για την κάλυψη των ανελημμένων υποχρεώσεων, περιθώριο φερεγγυότητας το οποίο θα χρησιμεύει ως ρυθμιστικό κεφάλαιο σε περίπτωση αρνητικής εξέλιξης των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων, αποτελεί σημαντικό στοιχείο του συστήματος προληπτικής εποπτείας για την προστασία των ασφαλισμένων και των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
- (4) Οι υφιστάμενοι κανόνες για το περιθώριο φερεγγυότητας, όπως καθορίζονται στην οδηγία 73/239/ΕΟΚ, παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητοι στο πλαίσιο της μεταγενέστερης κοινοτικής νομοθεσίας, ενώ η οδηγία 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφάλισης εκτός της ασφάλειας ζωής και την άσκηση αυτής (τρίτη οδηγία για την πρωτασφάλιση) ⁽⁵⁾ όρισε ότι η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει έκθεση στην επιτροπή ασφαλιστικών θεμάτων, η οποία συστάθηκε με την οδηγία 91/675/ΕΟΚ

του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, σχετικά με την ανάγκη περαιτέρω εναρμόνισης του περιθωρίου φερεγγυότητας.

- (5) Η Επιτροπή εκπόνησε την έκθεση αυτή με βάση τις συστάσεις που διατυπώνονται στην έκθεση για τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, την οποία συνέταξε η διάσκεψη εποπτικών αρχών του ασφαλιστικού τομέα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (6) Παρότι η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το απλό και εύρωστο σημερινό σύστημα λειτουργεί ικανοποιητικά και βασίζεται σε υγιείς αρχές που χαρακτηρίζονται από μεγάλη διαφάνεια, παράλληλα, διαπιστώνει ορισμένες αδυναμίες σε ειδικές περιπτώσεις, ιδίως όσον αφορά τις ευαίσθητες κατηγορίες κινδύνων.
- (7) Υπάρχει ανάγκη απλούστευσης και αύξησης του ισχύοντος ελάχιστου κεφαλαίου εγγύησης, ιδίως ως αποτέλεσμα του πληθωρισμού επί των ποσών των απαιτήσεων και των λειτουργικών δαπανών, ο οποίος σημειώθηκε από την αρχική τους έγκριση. Τα όρια πέραν των οποίων εφαρμόζεται μειωμένο ποσοστό στα ποσά των ασφαλιστρών και των απαιτήσεων για τον καθορισμό της απαίτησης του περιθωρίου φερεγγυότητας θα πρέπει επίσης να αυξηθούν αναλόγως.
- (8) Για να αποφευχθούν στο μέλλον οι μεγάλες και απότομες αυξήσεις του ποσού των ελάχιστων κεφαλαίων εγγύησης και αυτών των ορίων, θα πρέπει να θεσπιστεί μηχανισμός, ο οποίος να προβλέπει την αύξηση τους ανάλογα με τον ευρωπαϊκό δείκτη τιμών καταναλωτή.
- (9) Σε ειδικές περιστάσεις, κατά τις οποίες απειλούνται τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, οι αρμόδιες αρχές είναι ανάγκη να διαθέτουν εξουσία έγκαιρης παρέμβασης. Κατά την άσκηση όμως αυτής της εξουσίας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ενημερώνουν τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις για τους λόγους που υπαγορεύουν αυτή την εποπτική δράση, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης. Για όσο διάστημα ισχύει η κατάσταση αυτή, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να κωλύονται να πιστοποιούν ότι η ασφαλιστική επιχείρηση διαθέτει επαρκές περιθώριο φερεγγυότητας.
- (10) Υπό το πρίσμα των εξελίξεων της αγοράς ως προς τη φύση της αντασφαλιστικής κάλυψης των επιχειρήσεων πρωτασφάλισης, είναι ανάγκη να δοθεί στις αρμόδιες αρχές η εξουσία να περιορίζουν, υπό ορισμένες συνθήκες, τη μείωση της απαίτησης του περιθωρίου φερεγγυότητας.
- (11) Για την περίπτωση που ένας ασφαλιστής μειώνει σημαντικά ή παύει να αναλαμβάνει νέους κλάδους κινδύνων, είναι ανάγκη να προβλεφθεί κατάλληλο περιθώριο φερεγγυότητας σε συνάρτηση με τις εναπομένουσες υποχρεώσεις στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, όπως αυτές προκύπτουν από το επίπεδο των τεχνικών αποθεματικών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 96 Ε της 27.3.2001, σ. 129.

⁽²⁾ ΕΕ C 193 της 10.7.2001, σ. 16.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουλίου 2001 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 2002.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 228, 16.8.1973, σ. 3· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 181 της 20.7.2000, σ. 65).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 228 της 11.8.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 17.11.2000, σ. 27).

⁽⁶⁾ ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 72.

- (12) Για ορισμένους κλάδους της ασφάλισης ζημιών με ιδιαίτερα ευμετάβλητα χαρακτηριστικά κινδύνου, η υφιστάμενη απαίτηση περιθωρίου φερεγγυότητας θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά, ώστε το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας να αντιστοιχεί καλύτερα στα πραγματικά χαρακτηριστικά κινδύνου των κλάδων αυτών.
- (13) Για να λαμβάνεται υπόψη η επίπτωση από την εφαρμογή διαφορετικών λογιστικών και αναλογιστικών προσεγγίσεων, είναι σκόπιμο να γίνονται σχετικές προσαρμογές στον τρόπο υπολογισμού της απαίτησης του περιθωρίου φερεγγυότητας, ούτως ώστε το περιθώριο αυτό να υπολογίζεται με συνεκτικό και συνεπή τρόπο, και επομένως να διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- (14) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ορίσει ελάχιστα πρότυπα για τις απαιτήσεις περιθωρίου φερεγγυότητας, και το κράτος μέλος καταγωγής θα πρέπει να μπορεί να καθορίζει αυστηρότερους κανόνες για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες εθνικές του αρχές.
- (15) Η οδηγία 73/239/ΕΟΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ

Η οδηγία 73/239/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 3, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις αλληλασφαλιστικές ενώσεις που πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

 - α) το καταστατικό τους προβλέπει διατάξεις για την πρόσκληση προς καταβολή πρόσθετων εισφορών ή μείωση των προσφερόμενων παροχών·
 - β) η δραστηριότητά τους δεν καλύπτει τους κινδύνους αστικής ευθύνης, εκτός εάν οι εν λόγω κίνδυνοι αποτελούν παρεπόμενη κάλυψη κατά την έννοια του σημείου Γ του παραρτήματος, ούτε τους κινδύνους πιστώσεων και εγγυήσεων·
 - γ) το ετήσιο ποσό των εισφορών από δραστηριότητες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, δεν υπερβαίνει τα 5 εκατομμύρια ευρώ και
 - δ) το ήμισυ τουλάχιστον των εισφορών από δραστηριότητες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, προέρχεται από πρόσωπα που είναι μέλη ένωσης αντασφάλισης.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις που πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

 - η επιχείρηση δεν ασκεί καμία δραστηριότητα η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εκτός από εκείνη που περιγράφεται στον κλάδο 18 του σημείου Α του παραρτήματος,
 - η δραστηριότητα αυτή περιορίζεται αποκλειστικά σε τοπικά πλαίσια και συνίσταται μόνο σε παροχή υπηρεσιών σε είδος και
 - το ετήσιο ποσό των εισφορών που εισπράττονται βάσει της δραστηριότητας παροχής βοήθειας σε πρόσωπα που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, δεν υπερβαίνει τα 200 000 ευρώ.

Ωστόσο, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν παρεμποδίζουν ένα αλληλασφαλιστικό συνεταιρισμό να υποβάλει αίτηση για άδεια ή να συνεχίσει να έχει άδεια στα πλαίσια της παρούσας οδηγίας.»

2. Το άρθρο 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 16

1. Κάθε κράτος μέλος επιβάλλει σε κάθε ασφαλιστική επιχείρηση που έχει την έδρα της στην επικράτεια του, τη σύσταση και συνεχή διατήρηση επαρκούς διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, τουλάχιστον ισοδυνάμου με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

2. Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας αποτελείται από τα περιουσιακά στοιχεία της ασφαλιστικής επιχείρησης, μετά την αφαίρεση κάθε προβλεπτής υποχρέωσης, μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία. Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν:

- α) το καταβληθέν μετοχικό κεφάλαιο ή, εάν πρόκειται περί αλληλασφαλιστικού συνεταιρισμού, το αρχικό πράγματι καταβληθέν κεφάλαιο, συν τους λογαριασμούς των μελών οι οποίοι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
 - i) το καταστατικό ορίζει ότι από τους λογαριασμούς αυτούς μπορούν να γίνονται πληρωμές στα μέλη μόνον εφόσον αυτό δεν προκαλεί πτώση του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας κάτω του απαιτούμενου επιπέδου ή εάν, μετά τη διάλυση της επιχείρησης, έχουν εξοφληθεί όλα τα άλλα χρέη της επιχείρησης·
 - ii) το καταστατικό ορίζει ότι, όσον αφορά οιαδήποτε πληρωμή που αναφέρεται στο σημείο i) για άλλους λόγους εκτός από την ατομική καταγγελία της ιδιότητας του μέλους, οι αρμόδιες αρχές ειδοποιούνται τουλάχιστον έναν μήνα πριν και ότι μπορούν, εντός αυτής της περιόδου, να απαγορεύσουν την πληρωμή·
 - iii) οι σχετικές καταστατικές διατάξεις μπορούν να τροποποιούνται μόνον αφού οι αρμόδιες αρχές δηλώσουν ότι δεν έχουν αντιρρήσεις για την τροποποίηση, υπό την επιφύλαξη των κριτηρίων που απαριθμούνται στα σημεία i) και ii)·
- β) τα αποθεματικά (εκ του νόμου επιβαλλόμενα ή ελεύθερα) που δεν αντιστοιχούν σε ανεπιλημμένες υποχρεώσεις·
- γ) τη μεταφορά του κέρδους ή της ζημίας, μετά την αφαίρεση των πληρωτέων μερισμάτων.

Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μειώνεται κατά το ποσό των ιδίων μετοχών που κατέχει άμεσα η ασφαλιστική επιχείρηση.

Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που προεξοφλούν ή μειώνουν τα τεχνικά τους αποθεματικά για εκκρεμείς απαιτήσεις προκειμένου να ληφθεί υπόψη το εισόδημα από επενδύσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 60 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) της οδηγίας 91/674/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1991, για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων (*), το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μειώνεται κατά τη διαφορά μεταξύ των μη προεξοφληθέντων τεχνικών αποθεματικών ή των τεχνικών αποθεματικών προ των αφαιρέσεων, όπως αυτά σημειώνονται στους λογαριασμούς, και των προεξοφληθέντων ή τεχνικών αποθεματικών μετά τις αφαιρέσεις. Η προσαρμογή αυτή γίνεται για όλους τους κινδύνους που απαριθμούνται στο σημείο Α του παραρτήματος, πλην των κινδύνων που απαριθμούνται στους κλάδους 1 και 2. Για όλους τους κλάδους πλην των κλάδων 1 και 2, δεν απαιτείται να γίνεται προσαρμογή όσον αφορά την προεξόφληση των προσόδων που συνυπολογίζονται στα τεχνικά αποθεματικά.

3. Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μπορεί επίσης να αποτελείται:

α) από τις προτιμησιακές σωρευτικές μετοχές και τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης μέχρι ποσοστού 50 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας, 25 % κατ' ανώτατο όριο του οποίου περιλαμβάνει δάνεια μειωμένης εξασφάλισης καθορισμένης λήξης, ή προτιμησιακές σωρευτικές μετοχές με καθορισμένη διάρκεια, εφόσον, σε περίπτωση πτώχευσης ή εκκαθάρισης της ασφαλιστικής επιχείρησης, υπάρχουν δεσμευτικές συμφωνίες βάσει των οποίων τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ή οι προτιμησιακές μετοχές κατατάσσονται μετά τις απαιτήσεις όλων των άλλων πιστωτών και δεν εξοφλούνται παρά μόνο μετά την εξόφληση όλων των άλλων εκκρεμούντων τη στιγμή εκείνη χρεών.

Τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης πρέπει επίσης να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) μπορούν να λαμβάνονται υπόψη μόνον τα ποσά που έχουν πλήρως καταβληθεί·
- ii) η αρχική διάρκεια των δανείων, με καθορισμένη λήξη, είναι τουλάχιστον πενταετής. Ένα έτος το αργότερο πριν από την ημερομηνία αποπληρωμής, η ασφαλιστική επιχείρηση υποβάλλει προς έγκριση στις αρμόδιες αρχές, σχέδιο που ορίζει πώς θα διατηρηθεί ή θα αυξηθεί το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας στο επιθυμητό επίπεδο κατά τη λήξη, εκτός εάν το ποσό μέχρι το οποίο το δάνειο μπορεί να καταταχθεί ως συστατικό μέρος του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας μειώνεται σταδιακά κατά τα τελευταία πέντε τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία αποπληρωμής. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν την πρόωγη εξόφληση αυτών των δανείων, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από την εκδότερα ασφαλιστική επιχείρηση και το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητάς της δεν είναι κατώτερο του απαιτούμενου επιπέδου·
- iii) τα δάνεια μη καθορισμένης λήξης εξοφλούνται μόνο με πενταετή προειδοποίηση, εκτός εάν δεν θεωρούνται πλέον ως συστατικό μέρος του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας ή εάν, για την πρόωγη εξόφλησή τους, απαιτείται προηγούμενος να συμφωνήσουν οι αρμόδιες αρχές. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η ασφαλιστική επιχείρηση πρέπει να απευθύνει κοινοποίηση στις αρμόδιες αρχές τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία εξόφλησης, υποδεικνύοντας το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας και το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πριν και μετά την εξόφληση αυτή. Οι αρμόδιες αρχές επιτρέπουν την εξόφληση μόνο εάν το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας της ασφαλιστικής επιχείρησης δεν πρόκειται να υποχωρήσει κάτω από το απαιτούμενο επίπεδο·
- iv) η σύμβαση δανείου δεν περιλαμβάνει ρήτρες που προβλέπουν ότι, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, εκτός από την εκκαθάριση της ασφαλιστικής επιχείρησης, η οφειλή καθίσταται απαιτητή πριν από τη συμφωνημένη ημερομηνία εξόφλησης·
- v) η σύμβαση δανείου μπορεί να τροποποιηθεί μόνον αφού οι αρμόδιες αρχές δηλώσουν ότι δεν αντιτίθενται στην τροποποίηση·

β) από τίτλους αόριστης διάρκειας και άλλους τίτλους, συμπεριλαμβανομένων των σωρευτικών προτιμησιακών μετοχών εκτός από αυτές που αναφέρονται στο στοιχείο α), μέχρι ποσοστού 50 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσι-

μου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας για το σύνολο των τίτλων αυτών και των δανείων μειωμένης εξασφάλισης που αναφέρονται στο στοιχείο α), εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν με πρωτοβουλία του κομιστή ή χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής·
- ii) η σύμβαση έκδοσης των τίτλων παρέχει στην ασφαλιστική επιχείρηση τη δυνατότητα να αναβάλει την πληρωμή των τόκων του δανείου·
- iii) οι απαιτήσεις του δανειστή έναντι της ασφαλιστικής επιχείρησης κατατάσσονται εξ ολοκλήρου μετά τις απαιτήσεις όλων των άλλων πιστωτών που δεν έχουν μειωμένη εξασφάλιση·
- iv) τα έγγραφα τα σχετικά με την έκδοση των τίτλων προβλέπουν τη δυνατότητα κάλυψης των ζημιών από το χρέος και τους μη καταβληθέντες τόκους, επιτρέποντας συγχρόνως τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της ασφαλιστικής επιχείρησης·
- v) μπορούν να λαμβάνονται υπόψη μόνο τα ποσά που έχουν πλήρως καταβληθεί.

4. Κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης της επιχείρησης προς την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής και μετά τη συγκατάθεση αυτής της αρμόδιας αρχής, το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μπορεί επίσης να αποτελείται από:

- α) το ήμισυ του μη καταβληθέντος μετοχικού ή αρχικού κεφαλαίου, εφόσον το καταβληθέν τμήμα ισούται με το 25 % του μετοχικού ή αρχικού κεφαλαίου, μέχρι ποσοστού 50 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας·
- β) στην περίπτωση των ενώσεων αλληλασφάλισης ή αλληλασφαλιστικής μορφής, με μεταβλητές εισφορές, κάθε απαίτηση που αυτές έχουν έναντι των μελών τους μέσω προσκλήσεων για την καταβολή συμπληρωματικών εισφορών, εντός της εταιρικής χρήσης, μέχρι του ημίσεως της διαφοράς μεταξύ των ανώτατων εισφορών και των πράγματι καταβληθέντων εισφορών και υπό τον όρο ότι δεν υπερβαίνουν το 50 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές καθορίζουν τις κατευθυντήριες γραμμές που θέτουν τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορούν να γίνουν αποδεκτές συμπληρωματικές συνεισφορές·

γ) τα καθαρά λανθάνοντα αποθεματικά που προκύπτουν από την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού, κατά το μέτρο που αυτά τα καθαρά λανθάνοντα αποθεματικά δεν παρουσιάζουν εξαιρετικό χαρακτήρα.

5. Οι τροποποιήσεις των παραγράφων 2, 3 και 4, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις που αιτιολογούν την τεχνική προσαρμογή των επιλέξιμων στοιχείων για τον υπολογισμό του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 91/675/ΕΟΚ του Συμβουλίου (**).

(*) ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 7.

(**) ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 32.»

3. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 16α

1. Το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας καθορίζεται σε σχέση είτε με το ετήσιο ποσό των ασφαλιστρών ή των εισφορών, είτε με τη μέση επιβάρυνση των απαιτήσεων των τριών τελευταίων εταιρικών χρήσεων.

Ωστόσο, όταν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις καλύπτουν κατά βάση έναν ή περισσότερους από τους κινδύνους πιστώσεων, καταιγίδας, χαλαζιού, ή παγετού, λαμβάνονται υπόψη οι επτά τελευταίες εταιρικές χρήσεις ως περίοδος αναφοράς για τον υπολογισμό της μέσης επιβάρυνσης των απαιτήσεων.

2. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 17, το ύψος του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας πρέπει να είναι ίσο προς το μεγαλύτερο από τα δύο αποτελέσματα που καθορίζονται στις παραγράφους 3 και 4.

3. Η βάση των ασφαλιστρών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας όποιο από τα ποσά των μικτών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών ή εισφορών, όπως υπολογίζονται κατωτέρω, και των μικτών δεδουλευμένων ασφαλιστρών ή εισφορών, είναι μεγαλύτερο.

Τα ασφάλιστρα ή οι εισφορές των κλάδων 11, 12 και 13 που απαριθμούνται στο σημείο Α του παραρτήματος, αυξάνονται κατά 50 %.

Αθροίζονται τα ασφάλιστρα ή οι εισφορές (συμπεριλαμβανομένων των παρεπόμενων δικαιωμάτων) που κατεβλήθησαν για πρωτασφαλίσεις κατά την τελευταία εταιρική χρήση.

Στο σύνολο αυτό, προστίθεται το ποσό των ανασφαλιστρών που έγιναν δεκτά κατά την τελευταία εταιρική χρήση.

Αφαιρείται από το άθροισμα αυτό το συνολικό ποσό των ασφαλιστρών ή εισφορών που ακυρώθηκαν κατά την τελευταία εταιρική χρήση, όπως επίσης και το συνολικό ποσό των φόρων και τελών που αναλογούν στα ασφάλιστρα ή τις εισφορές που περιέχονται στο σύνολο.

Το κατ' αυτόν τον τρόπο υπολογιζόμενο ποσό διαιρείται σε δύο μέρη, από τα οποία το πρώτο μπορεί να ανέρχεται μέχρι 50 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το δεύτερο περιλαμβάνει το πλεόνασμα· το 18 και το 16 % των μερών αυτών, αντίστοιχα, υπολογίζεται και αθροίζεται.

Το κατ' αυτόν τον τρόπο υπολογιζόμενο ποσό πολλαπλασιάζεται επί το ηπλίκον που προκύπτει από την κατά τις τελευταίες τρεις εταιρικές χρήσεις υφιστάμενη σχέση μεταξύ του ποσού των σε βάρος της επιχείρησης παραμενουσών απαιτήσεων μετά την αφαίρεση των ανακτήσιμων ποσών στο πλαίσιο της ανασφάλισης και του ακαθάριστου ποσού των απαιτήσεων· το ηπλίκον αυτό δεν δύναται σε καμία περίπτωση να είναι κατώτερο του 50 %.

Με την έγκριση των αρμόδιων αρχών, μπορούν να χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι για την ταξινόμηση των ασφαλιστρών ή των εισφορών στους κλάδους 11, 12 και 13.

4. Οι απαιτήσεις υπολογίζονται με τον ακόλουθο τρόπο, χρησιμοποιώντας για τους κλάδους 11, 12 και 13 που απαριθμούνται στο σημείο Α του παραρτήματος, τις απαιτήσεις, τα αποθεματικά και τις εισπράξεις προσαυξημένα κατά 50 %.

Αθροίζονται τα ποσά των απαιτήσεων (χωρίς αφαίρεση των σε βάρος των εκδοχών ή αντεκδοχών απαιτήσεων) που κατεβλήθησαν για τις πρωτασφαλίσεις κατά τις περιόδους που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Στο άθροισμα αυτό, προστίθεται το ποσό των απαιτήσεων που έχει καταβληθεί λόγω αποδοχής ανασφαλίσεων ή αντεκχωρήσεων κατά τη διάρκεια των ιδίων αυτών περιόδων και το ποσό των προβλέψεων για εκκρεμούσες απαιτήσεις, που πραγματοποιήθηκαν στο τέλος της τελευταίας εταιρικής χρήσεως, τόσο για τις πρωτασφαλίσεις όσο και για τις αποδοχές ανασφαλίσεων.

Από το άθροισμα αυτό, αφαιρείται το ποσό των εισπράξεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τις περιόδους που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Από το εναπομένον αυτό ποσό, αφαιρείται το ποσό των προβλέψεων για εκκρεμούσες απαιτήσεις, που πραγματοποιήθηκαν κατά την έναρξη της δεύτερης εταιρικής χρήσης που προηγείται της τελευταίας κλεισθείσας εταιρικής χρήσης, τόσο για τις πρωτασφαλίσεις όσο και τις αναληφθείσες ανασφαλίσεις. Εάν η καθοριζόμενη στην παράγραφο 1 περίοδος αναφοράς ισούται με επτά έτη, αφαιρείται το ποσό των προβλέψεων για εκκρεμούσες απαιτήσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στην αρχή της έκτης εταιρικής χρήσης που προηγείται της τελευταίας κλεισθείσας εταιρικής χρήσης.

Το ένα τρίτο, ή το ένα έβδομο, του με τον τρόπο αυτό υπολογιζόμενου ποσού, ανάλογα με την περίοδο αναφοράς που ορίζεται στην παράγραφο 1, διαιρείται σε δύο μέρη, από τα οποία το πρώτο μπορεί να ανέρχεται μέχρι 35 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το δεύτερο περιλαμβάνει το πλεόνασμα· το 26 και το 23 %, αντίστοιχα, των μερών αυτών υπολογίζονται και αθροίζονται.

Το κατ' αυτόν τον τρόπο υπολογιζόμενο ποσό πολλαπλασιάζεται επί το ηπλίκον που προκύπτει από την κατά τις τελευταίες τρεις εταιρικές χρήσεις υφιστάμενη σχέση μεταξύ του ποσού των σε βάρος της επιχείρησης παραμενουσών απαιτήσεων μετά από αφαίρεση των ανακτήσιμων ποσών στο πλαίσιο της ανασφάλισης και του ακαθάριστου ποσού των απαιτήσεων· το ηπλίκον αυτό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι κατώτερο του 50 %.

Με την έγκριση των αρμόδιων αρχών, μπορούν να χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι για την ταξινόμηση των απαιτήσεων, των αποθεματικών και των εισπράξεων στους κλάδους 11, 12 και 13. Στην περίπτωση κινδύνων που έχουν ταξινομηθεί στον κλάδο 18 του σημείου Α του παραρτήματος, το ποσό της καταβληθείσας απαίτησης, το οποίο χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της βάσης της απαίτησης, είναι το κόστος που προκύπτει για την ασφαλιστική επιχείρηση από τη βοήθεια την οποία χορήγησε. Το κόστος αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους καταγωγής.

5. Εάν το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, όπως υπολογίζεται στις παραγράφους 2, 3 και 4, είναι κατώτερο από το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας του προηγούμενου έτους, το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο προς το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας του προηγούμενου έτους, πολλαπλασιαζόμενο επί το ηπλίκον του ποσού των τεχνικών αποθεματικών για απαιτήσεις οι οποίες εκκρεμούν κατά τη λήξη της τελευταίας εταιρικής χρήσης και του ποσού των τεχνικών αποθεματικών για απαιτήσεις που εκκρεμούν κατά την έναρξη της τελευταίας εταιρικής χρήσης. Κατά τους υπολογισμούς αυτούς, τα τεχνικά αποθεματικά υπολογίζονται χωρίς την ανασφάλιση· ωστόσο, το ηπλίκον δεν πρέπει ποτέ να υπερβαίνει τον αριθμό 1.

6. Τα τμήματα που εφαρμόζονται επί των μερών που αναφέρονται στο έκτο εδάφιο της παραγράφου 3 και στο έκτο εδάφιο της παραγράφου 4, μειώνονται έκαστο στο ένα τρίτο προκειμένου για την ασφάλιση ασθενείας, η οποία ασκείται σε τεχνική βάση παρόμοια προς εκείνη της ασφάλειας ζωής, εάν:

- α) τα εισπραχθέντα ασφαλιστρα υπολογίζονται βάσει πινάκων θνησιμότητας σύμφωνα με τις μαθηματικές μεθόδους που εφαρμόζονται στον τομέα της ασφάλισης·
- β) συνιστάται αποθεματικό γήρατος·
- γ) εισπράττεται συμπληρωματικό ασφαλιστρο για τη σύσταση ενός περιθωρίου ασφάλειας κατάλληλου ύψους·
- δ) η ασφαλιστική επιχείρηση δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση προ της λήξεως του τρίτου έτους της ασφάλισης το αργότερο·
- ε) το ασφαλιστήριο προβλέπει τη δυνατότητα αύξησης των ασφαλιστρών ή μείωσης των πληρωμών ακόμη και για τις τρέχουσες συμβάσεις.»

4. Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 17

1. Το ένα τρίτο του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 16α, συνιστά το κεφάλαιο εγγύησης. Το κεφάλαιο αυτό αποτελείται από τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 16 παράγραφοι 2 και 3 και, με τη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής, παράγραφος 4 στοιχείο γ).

2. Το κεφάλαιο εγγύησης δεν δύναται να είναι κατώτερο από 2 εκατομμύρια ευρώ. Ωστόσο, εάν καλύπτεται το σύνολο ή μέρος των κινδύνων που περιλαμβάνονται σε έναν από τους κλάδους 10 έως 15 του σημείου Α του παραρτήματος, το κεφάλαιο αυτό ανέρχεται τουλάχιστον σε 3 εκατομμύρια ευρώ.

Κάθε κράτος μέλος δύναται να προβλέπει τη μείωση κατά το ένα τέταρτο του ελάχιστου κεφαλαίου εγγύησης για τις ενώσεις αλληλασφάλισης και τις ενώσεις αλληλασφαλιστικής μορφής.»

5. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 17α

1. Τα ποσά που καθορίζονται σε ευρώ στο άρθρο 16α παράγραφοι 3 και 4 και στο άρθρο 17 παράγραφος 2, αναθεωρούνται κάθε έτος, αρχής γενομένης στις 20 Σεπτεμβρίου 2003, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές του ευρωπαϊκού δείκτη τιμών καταναλωτή που περιλαμβάνει όλα τα κράτη μέλη και δημοσιεύεται από την Eurostat.

Τα ποσά προσαρμόζονται αυτομάτως, αυξάνοντας το βασικό ποσό σε ευρώ κατά το ποσοστό μεταβολής του εν λόγω δείκτη για την περίοδο μεταξύ της ενάρξεως ισχύος της παρούσας οδηγίας και της ημερομηνίας αναθεώρησης και στρογγυλοποιείται στο ανώτερο πολλαπλάσιο των 100 000 ευρώ.

Εάν, από την τελευταία αναπροσαρμογή, το ποσοστό της μεταβολής είναι κατώτερο του 5 %, η αναπροσαρμογή δεν λαμβάνει χώρα.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει ετησίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αναθεώρηση και τα προσαρμοσμένα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1.»

6. Στο άρθρο 20 παράγραφος 2, η φράση «άρθρο 16 παράγραφος 3» αντικαθίσταται από την φράση «άρθρο 16α».

7. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 20α

1. Τα κράτη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να απαιτούν την εφαρμογή προγράμματος χρηματοοικονομικής ανάκαμψης από τις ασφαλιστικές επι-

χειρήσεις για τις οποίες οι αρμόδιες αρχές εκτιμούν ότι τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων απειλούνται. Το εν λόγω πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ανάκαμψης περιλαμβάνει τουλάχιστον στοιχεία ή αποδείξεις για τις τρεις επόμενες εταιρικές χρήσεις:

- α) τις προβλέψεις σχετικά με τα έξοδα διαχείρισης, ιδίως τα τρέχοντα γενικά έξοδα και τις προμήθειες·
- β) σχέδιο στο οποίο εμφανίζονται λεπτομερώς οι προβλέψεις εσόδων και εξόδων τόσο για τις δραστηριότητες πρωτασφάλισης και τις αποδοχές αντασφάλισης όσο και για τις εκχωρήσεις αντασφάλισης·
- γ) την πιθανή ταμειακή κατάσταση·
- δ) τις προβλέψεις σχετικά με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που προορίζονται να καλύψουν τις ανελημμένες υποχρεώσεις και το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας·
- ε) τη συνολική πολιτική στον τομέα της αντασφάλισης.

2. Όταν τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων απειλούνται επειδή επιδεινώνεται η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις υψηλότερο απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ασφαλιστική επιχείρηση θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί, σε σύντομο χρονικό διάστημα, στις απαιτήσεις φερεγγυότητας. Το επίπεδο αυτού του υψηλότερου απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας βασίζεται στο πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ανάκαμψης, που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επανεκτιμούν και να μειώνουν την αξία όλων των επιλέξιμων στοιχείων για τον υπολογισμό του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας, ιδίως όταν έχει επέλθει σημαντική μεταβολή στην αγοραία αξία των στοιχείων αυτών από τη λήξη της τελευταίας εταιρικής χρήσης.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να περιορίζουν τη μείωση βάσει της πρωτασφάλισης του περιθωρίου φερεγγυότητας, το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16α, εφόσον:

- α) μεταβλήθηκε σημαντικά, από την τελευταία εταιρική χρήση, η φύση ή η ποιότητα των συμβολαίων αντασφάλισης·
- β) στο πλαίσιο των συμβολαίων αντασφάλισης, η μεταβίβαση κινδύνου είναι ανύπαρκτη ή ελάχιστη.

5. Εάν οι αρμόδιες αρχές έχουν ζητήσει πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ανάκαμψης από την ασφαλιστική επιχείρηση σύμφωνα με την παράγραφο 1, δεν εκδίδουν πιστοποιητικό σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο της παρούσας οδηγίας, το άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 88/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (*) (δευτέρα οδηγία σχετικά με την πρωτασφάλιση) και το άρθρο 12 παράγραφος 2 της οδηγίας 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου (**) (τρίτη οδηγία για την πρωτασφάλιση) για όσο διάστημα πιστεύουν ότι τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων απειλούνται κατά την έννοια της παραγράφου 1.

(*) ΕΕ L 172, 4.7.1988, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/26/ΕΚ (ΕΕ L 181 της 20.7.2000, σ. 65).

(**) ΕΕ L 228 της 11.8.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/64/ΕΚ (ΕΕ L 290 της 17.11.2000, σ. 27).»

Άρθρο 2

Μεταβατική περίοδος

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι οποίες, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, ασκούν στην επικράτειά τους έναν ή περισσότερους από τους κλάδους ασφαλιστικής δραστηριότητας που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, προθεσμία πέντε ετών, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξώς ισχύος της παρούσας οδηγίας, για να συμμορφωθούν προς τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν στις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και οι οποίες, κατά τη λήξη της πενταετούς περιόδου, δεν έχουν συστήσει πλήρως το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, συμπληρωματική περίοδο όχι ανώτερη των δύο ετών προκειμένου να το πράξουν, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 20 της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, έχουν υποβάλει για έγκριση, στις αρμόδιες αρχές, τα μέτρα που προτείνουν για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 3

Μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν το αργότερο μέχρι τις 20 Σεπτεμβρίου 2003, τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωσή τους προς την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι εν λόγω διατάξεις, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 διατάξεις εφαρμόζονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο της εποπτείας των λογαριασμών των εταιρικών χρήσεων που

αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2004 ή κατά τη διάρκεια αυτού του ημερολογιακού έτους.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις κύριες διατάξεις εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

4. Όχι αργότερα από την 1η Ιανουαρίου 2007, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και, εφόσον κριθεί απαραίτητο, για την ανάγκη περαιτέρω εναρμόνισης. Στην έκθεση εμφανίζεται ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη έχουν κάνει χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει η παρούσα οδηγία και, ιδίως, το κατά πόσον η διακριτική ευχέρεια που παρέχεται στις εθνικές εποπτικές αρχές έχει οδηγήσει σε μείζονες διαφορές ως προς την εποπτεία εντός της ενιαίας αγοράς.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 5

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 5 Μαρτίου 2002.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος

P. COX

R. DE RATO Y FIGAREDO